

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2P/25/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202603
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2016:2714202603.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Boženou Michaláčovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. V., Z.. XX.XX.XXXX T. U. V., Z.. XX.XX.XXXX, obidve bytom X. XXXX/XX, XXX XX Q., zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: MUDr. L. V., MPH, nar. XX.XX.XXXX, K. B. X. XXXX/XX, K..Č.. B. Q. XXXX/X, XXX XX Q., zast. JUDr. Václav Sosna, advokát, Námestie slobody 2, 909 01 Skalica a Mgr. Q. V.Á., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X. XXXX/XX, XXX XX Q., za účasti Okresnej prokurátorky v Skalici, o návrhu otca na zverenie detí do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov a o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zverenie mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov zamietá.

Otec je oprávnený stýkať sa s mal. deťmi každý nepárny týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod do nedele do 18.00 hod.

Súd týmto mení rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 6P 88/2013-104 zo dňa 4.12.2013 v časti úpravy styku otca s mal. deťmi každý nepárny týždeň v roku . V ostatnej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s mal. deťmi zostáva rozsudok nezmenený.

Súd konanie o vzájomnom návrhu matky zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí sa svojim návrhom podaným na tunajšom súde dňa 25.04.2014 domáhal zmeny úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Podaním doručeným súdu dňa 13.10.2014 otec maloletých detí doplnil svoj pôvodný návrh, pričom uviedol, že žiada zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti každý nepárny týždeň v čase od piatku tomuto týždňu predchádzajúcemu od 17.00 hod. do nasledujúceho piatku v nepárnom týždni do 17.00 hod a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa každý párný týždeň v čase od piatku tomuto týždňu predchádzajúcemu od 17.00 hod. do nasledujúceho piatku v párnom týždni do 17.00 hod. V návrhu uviedol, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/88/2013 zo dňa 4.12.2013, súčasne bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku s deťmi. Zo strany matka nebola úprimná snaha dohodu dodržiavať. Matka ventilovala svoju averziu voči otcovi aj pred deťmi a vzťahy medzi účastníkmi boli zaťažené aj majetkovými spormi. V septembri 2014 prišlo medzi rodičmi k urovneniu majetkových sporov a určitý pokrok vo vzťahoch rodičov.

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila. Dňa 07.04.2015 podala na tunajší súd vzájomný návrh, ktorým žiadala upraviť styk otca s maloletými deťmi, vzhľadom k tomu, že súdom upravený styk otca s maloletými deťmi nezohľadňuje aj jej právo byť s deťmi počas Veľkonočných sviatkov a na Nový rok. Žiadala, aby súd upravil styk otca s maloletými deťmi na každý páry týždeň v roku od utorka od 16.00 hod. do štvrtka do 7.30 hod., každý nepáry týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do soboty do 18.00 hod, každoročne počas jarných prázdnin od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 19.00 hod., každý nepáry rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od 13.00 hod. do pondelka 16.00 hod., každý nepáry rok v čase od 1.1. od 13.00 hod., do 4.1. do 18.00 hod. a páry rok v čase od 2.1. od 13.00 hod. do 4.1. do 18.00 hod., počas letných prázdnin druhý víkend a dovolenka po dohode s deťmi a matkou, počas skalických dní v sobotu od 13.00 hod. do 20.00 hod. páry rok, počas Vianoc dňa 24.12. od 13.00 hod do 17.00 hod., od 25.12. od 13.00 hod. do 13.00 hod. Matka maloletých detí svojim podaním zo dňa 1.8.2016 oznámila súdu, že na svojom vzájomnom návrhu netrvá, tento podala len z dôvodu ušetrenia detí pred znaleckým dokazovaním, a tento berie späť.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol ponechať deti v osobnej starostlivosti matky a otcovi rozšíriť styk s maloletými deťmi o jeden deň - nedeľu v nepárynom týždni.

4. Prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica navrhol ponechať maloleté deti v osobnej starostlivosti matky.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, výsluchom maloletých detí, rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/88/2013 zo dňa 4.12.2013, písomnými vyjadreniami rodičov, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, oznámením triednej učiteľky o správaní mal. F., rodným listom mal. T. Š. V., správou klinického psychológa PhDr. Jany Samsonovej, Znaleckým posudkom PhDr. Mgr. Eleny Fortis, znalca z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, znaleckým posudkom znalca PhDr. Martina Chylíka, znalca z odboru klinická psychológia, odborným vyjadrením znalkyne PhDr. Eleny Fortis, odborným stanoviskom PhDr. Jozefa Tinka, PhD., a ostatnými listinnými dôkazmi pisu a zistil tento skutkový stav veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/88/2013-104 zo dňa 4.12.2013 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Súd na čas po rozvoje manželstva zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky (matky), s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí. Odporcovi (otcovi) určil súd povinnosť prispievať na výživu mal. F. sumou 300 € mesačne, z toho 200 € ako bežné výživné a sumu 100 € na tvorbu úspor na osobitný účet zriadený navrhovateľkou a na výživu maloletého U. sumou 200 € mesačne, z toho 150 € ako bežné výživné a sumu 50 € na tvorbu úspor. Súd schválil dohodu rodičov o úprave styku odporcu (otca) s maloletými deťmi takto:

- každý páry týždeň v roku od utorka od 16.00 hod do štvrtka do 7.30 hod.,
- každý nepáry týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do soboty do 18.00 hod,
- každoročne počas letných prázdnin od 16.07. od 10.00 hod. do 31.07. do 19.00 hod. a od 16.08. od 10.00 hod. do 30.08. do 19.00 hod.,
- každoročne počas jarných prázdnin od piatku od 16.00 hod. do utorka do 19.00 hod.,
- každoročne počas Veľkonočných sviatkov od nedele od 10.00 hod do pondelka do 16.00 hod.,
- počas podujatia Skalické dni v sobotu od 10.00 hod. do 20.00 hod.,
- každoročne počas Vianočných sviatkov od 25.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod.,
- každoročne v čase od 1.1. od 10.00 hod. do 5.1. do 19.00 hod.

7. Súd zároveň zaviazal navrhovateľku (matku) povinnosťou písomne alebo elektronicky informovať odporcu (otca) o zdravotnom stave maloletých detí, o ich školských výsledkoch a o ich mimoškolských aktivitách, a to vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku a rozhodol o trovách konania. Rozsudok, okrem výživného, nadobudol právoplatnosť dňa 23.01.2014. V časti výživného v spojitosti s rozsudkom KS v Trnave nadobudol právoplatnosť dňa 29.04.2014.

8. V odôvodnení rozsudku, v časti o úprave rodičovských práv a povinností, súd uviedol, že prihliadol na záujem maloletých detí s tým, že bude v ich záujme, ak budú zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne riadne stará, v starostlivosti neboli zistené žiadne závažné nedostatky. Matka má vytvorené podmienky a predpoklady na riadny vývoj detí, výchovu a celkovú starostlivosť, pričom uvedené spĺňa aj otec, no tento napokon navrhol, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky.

9. Matka vo svojom písomnom vyjadrení podanom na tunajšom súde dňa 8.10.2014 uviedla, že nie je pravdou, že manipuláciou s deťmi dosiahla, že deti odmietali navštevovať svojho otca. Negatívna situácia okolo detí vznikla správaním navrhovateľa. Deti opakovane žiadali svojho otca, aby čas u neho strávený sa venoval len im, čo navrhovateľ opakovane odmietol. Na všetkých stretnutiach u otca je prítomná aj priateľka otca, ktorá s ním býva v rodinnom dome. V dome žijú aj ďalší, pre deti cudzí ľudia, čím je ich adaptácia zhoršená. Otec svojim necitlivým konaním a despotickým spôsobom výchovy sám vytvára negatívny postoj maloletých detí k nemu. Deťom zobral na Veľkú noc sladkosti s tým, že ak ich chcú, nech si ich prídu zjesť k nemu, nedovolí im nosiť bežné oblečenie a topánky, ktoré im kúpil, môžu ich nosiť len keď sú u neho. Mladší syn U. je dieťa vyšetrené v ŠPPP s dg. Dysgrafia a ADHD s podozrením na dyskalkúliu. Je dôležité, aby dieťa s poruchami učenia, správania a pozornosti malo čo najmenej zmien. Presúvanie dieťaťa do dvoch domácností sú pre neho stresujúce a zaťažujúce. Matka taktiež uviedla, že od posledného rozhodnutia súdu nedošlo k zmene pomerov na strane rodičov a ani detí, preto nie je dôvod na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností.

10. Správou z poradenského procesu Mgr. Petry Samkovej, psychológa zo dňa 24.04.2014 mal súd preukázané, že poradenský proces bol uskutočnený od 18.03.2014 do 10.04.2014 a jeho cieľom bolo zistiť názor detí na súčasnú situáciu v rodine a objasniť dôvod, prečo nechcú chodiť deti k otcovi. Maloleté deti zle znášajú súčasnú situáciu, čo sa odzrkadľuje na ich postoji k stretávaniu sa s otcom. Matka ich v tomto postoji nepriamo podporuje tým, že deťom podáva neprimerané informácie. Matke bolo odporúčané absolvovať terapiu so zameraním na vyrovnanie s rozvodom, čo však odmietla. Ak matka neabsolvuje terapiu odporúča zverenie maloletých detí do starostlivosti otca.

11. Zo správy z odborného poradenstva Mgr. Šebestovej, psychológa zo dňa 1.10.2014 mal súd preukázané, že s rodinou boli zrealizované 4 konzultácie na zistenie aktuálnej situácie v rodine, akým smerom sa vyvíjajú vzťahy detí k rodičom. V závere správy je konštatované, že maloleté deti prejavujú pozitívnu citovú väzbu k obidvom rodičom, s preferenciou matky. Ako svoj domov vnímajú domácnosť u matky, kde vyrastali, prostredie sa im tam javí príjemnejšie, sú tam doma. Domácnosť u otca by bola pre nich prijateľná, pokiaľ by tam nežila otcova partnerka, ktoré pre deti symbolizuje dôvod rozpadu rodiny. Zmenu zverenia nevníma aktuálne ako vhodné riešenie.

12. Zo správy z odborného poradenstva Mgr. Šebestovej, psychológa, zo dňa 25.11.2014 mal súd preukázané, že predstava striedavej starostlivosti deťom nevyhovuje, preferujú terajšie fungovanie návštev u otca. Deti si ešte stále zvykajú na prudké zmeny, ktoré priniesol rozvrat rodiny a aktuálne fungovanie pri realizácii stretávania s otcom. Učia sa fungovať v tejto situácii. Pre deti je dôležité, aby pravidlá stretávania s otcom, ktoré rodičia spolu nastavili, boli stále a pevné, prinášali pocit istoty a bezpečia, s možnou víziou striedavej osobnej starostlivosti do budúcnosti, keď sa situácia v rodine upokojí, komunikácia medzi rodičmi zlepší a chlapci si vytvorí pevný režim.

13. Zo správy z odborného poradenstva Mgr. Šebestovej, psychológa, zo dňa 13.02.2015 mal súd preukázané, že maloleté deti prejavujú naďalej pozitívnu citovú väzbu k obidvom rodičom, s preferenciou matky. Z vyjadrení detí vyplýva, že preferujú pôvodné fungovanie návštev u otca. Viac času by chceli tráviť s matkou. Týždeň v kuse u otca sa im javí príliš dlhá doba, matka i domov na X.Í. im chýba. Deti sa musia adaptovať na prudké zmeny v pomerne krátkom období, ktoré prináša rozvrat rodiny, musia fungovať v tejto situácii, čo je náročné, keď absentuje stabilita v pravidlách stretávania s otcom, vnímajú narušenú komunikáciu medzi rodičmi. Striedavá osobná starostlivosť musí byť starostlivo zvážená a postupne, zodpovedne uvedená do praxe ako forma rodičovskej starostlivosti o dieťa len vtedy, keď sú rodičia a najmä deti dôkladne pripravení.

14. Zo správy PhDr. Jany Samsonovej, klinického psychológa, zo dňa 7.7.2015 mal súd preukázané, že mal. F. bol v starostlivosti ich pracoviska od 12/2011 do 5/2012 pre problémy so spánkom a dňa 7.7.2014 pre problémy so zaspávaním. Mal. U. bol na ich pracovisku vyšetrený v 10/2013 a 7/2014 z dôvodu objavenia sa agresivity v správaní. Obidve deti ťažko znášali rozpad rodiny. Rodičom odporučila minimalizovať konflikty a riešiť vzájomnú komunikáciu s tým, že deti potrebujú čas na zadaptovanie sa na zmeny.

15. Zo správy PhDr. Jany Samsonovej, klinického psychológa zo dňa 11.7.2016 mal súd potvrdené, že maloletý U. je v psychoterapeutickej starostlivosti ich pracoviska. Dôvodom psychoterapie je anxieta, ktorej predpokladom je strach zo zániku, smrti a ktorá sa objavuje v nočných hodinách.

Vzhľadom k aktuálnemu psychickému stavu a skutočnosti, že t.č. sa nachádza iba v začiatkoch psychoterapeutického procesu, odporučila, aby dieťa po určitú dobu spávalo v prítomnosti dospelého, pri ktorom sa dieťa cíti v bezpečí a dokáže spať.

16. Zo správy MUDr. Mikolajovej, detský psychiater, zo dňa 23.03.2016 súd zistil, že maloletý U. je vedený v ich ambulancii od 3.12.2014, prichádzajú s popisom symptatiky poruchy aktivity a pozornosti, pozoruje zvýšenú úzkostnú reaktivitu v záťažových situáciách. Ambulanciu navštevuje pravidelne v sprievode matky, doporučená a terapiu dodržiavajú.

17. Zo správy ÚP,SVaR Senica zo dňa 9.10.2014 mal súd preukázané, že maloleté deti bývajú s matkou v trojizbovom byte. Domácnosť je udržiavaná v poriadku a čistote. Otec býva v rodinnom dome, kde majú maloleté deti každý svoju izbu. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. V domácnosti býva otec spolu so svojou priateľkou a jej dvomi plnoletými deťmi. Maloletý F. sa vyjadril, že k otcovi ide len preto, lebo musí. Radšej by k nemu chodil, keby v dome býval sám. Za svoj domov považuje byt, kde býva spolu s bratom a mamou.

18. Z oznámenia triednej učiteľky o správaní a prospechu mal. Matúša zo dňa 21.4.2015 mal súd preukázané, že maloletý F. sa často sťažuje na bolesť brucha, avšak nezdôveril sa jej či má nejaké problémy. F. nemá problémy so zlým prospechom, niekedy zanedbáva domácu prípravu, v konečnom dôsledku je však schopný známku si opraviť a koncoročné hodnotenie je v rozpätí známok 1-2. Matka sa pravidelne informuje na F. správanie a prospech a taktiež aj otec.

19. Otec maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 14.10.2014 uviedol, že sa zo spoločnej domácnosti, kde býval s matkou a maloletými deťmi odsťahoval v októbri 2012. Počas štyroch mesiacov fungovali vzťahy medzi ním a maloletými veľmi dobre. Deti bývali u neho rovnaký čas ako u matky. Následne sa deti začali meniť vo svojom správaní, nechcelo sa im chodiť do jeho domácnosti, čo si vysvetľoval tým, že u matky mali pohodlnejší režim. V druhej polovici roku 2013 prišli za ním iba 1x za mesiac. V jeho domácnosti býva jeho priateľka a jej dve deti. Všetky deti majú každé samostatnú izbu. Deti si zvykli na jeho priateľku, nemajú s tým problém. Otec uviedol, že maloletý U. sa v noci budí a telefonuje matke, avšak nemôže stále byť pri ňom, keď zistí, že je hore, ide za ním, uloží ho a on potom zaspí.

20. Otec maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 30.06.2015 uviedol, matka právoplatné rozhodnutie súdu v časti styku otca s deťmi nedodržiavala, povedala mu, že sa s deťmi bude stretávať 1 deň v týždni, keď to takto požadovali aj deti. Rešpektoval to, avšak s tým nesúhlasil, navštevoval ÚP,SVaR kde uvádzal, že má matkou bránené v stretávaní s deťmi. Uviedol, že matka negatívne vplyva na maloleté deti tým, že sa nevhodne o ňom vyjadruje, čo sa prejavilo v správaní mal. U., ktorý mu ukázal prostredník ruky. Rovnako aj starší syn F. odvráva, keď má ísť s otcom, na čo jeho matka žiadnym spôsobom nereagovala. Matka nevedie deti k povinnosti plnenia prác v domácnosti. Otec uviedol, že má za to, že aj deti majú v domácnosti upratovať, čo však u matky robiť nemusia. Matka reagovala tým, že po rozvode manželstva jej psychologička povedala, aby deti začali navštevovať domácnosť otca postupne, aby si zvykli, pretože otec býva v novom dome. Maloletému Gabrielovi vysvetlila nevhodnosť jeho správania. Deti na styk s otcom pripravuje, avšak sú vo veku, kedy začínajú frflať. Matka uviedla, že deti vedie k poriadku, aj v jej domácnosti musia deti upratovať, avšak to robia priebežne. Z výpovede otca mal súd taktiež preukázané, že z terajšieho vzťahu sa mu dňa 21.05.2015 narodil syn T. Š. V., čo preukázal aj jeho rodným listom.

21. Otec maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 19.04.2016 uviedol, že maloletý U. mu nepovedal, že má problémy so spaním. Uviedol, že mal problém s maloletým F., ktorý odmietol upratovať v jeho domácnosti s tým, že je tam len na návšteve. Taktiež sa neslušne, cez počítač, vyjadroval na jeho osobu svojej kamarátke. Rovnako aj maloletý U., ktorý si cez počítač píše so svojou matkou, použil na jeho priateľku hrubé nadávky, na čo jeho matka neodpovedala. Matka uviedla, že deti sa doma vyjadrujú slušne, pričom uviedla záujem porozprávať sa o tom doma s deťmi. Matka uviedla, že maloletý U. si jedenkrát, keď pre neho prišiel otec, priložil nôž k bruchu, ktorý mu následne zobrala. Viac to s ním nepreberala, vzhľadom na jeho zdravotný stav, keď tak bola poučená psychológom. Ohľadom nadávok, ktoré použil U. na adresu otcovej priateľky sa s ním na druhý deň porozprávala.

22. Matka maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 27.11.2014 uviedla, že posudok, ktorý vypracovala Mgr. Samková v marci 2014 bol urobený v krátkom čase po rozvode manželstva, priznala chyby, ktorých sa dopustila obidvaja rodičia. Následne navštívila psychológov za účelom riešenia porozvodovej situácie a taktiež jej správania k maloletým deťom. Rady psychológov sa snažila používať v komunikácii s deťmi. Vzťahy medzi ňou a otcom maloletých detí sa zlepšili dokážu sa rozprávať o potrebách maloletých detí. Styk otca s deťmi je realizovaný podľa súdneho rozhodnutia, i keď deti spočiatku odmietali chodiť k otcovi. S maloletým U. absolvovali vyšetrenie u špeciálneho pedagóga a bola mu potvrdená disgrafia - porucha sústredenia. Matka vyjadrila názor, že ustavičné sťahovanie maloletých detí z jednej domácnosti do druhej a nestabilita prostredia by mohli viesť k zhoršeniu jeho stavu. Krátkodobé odlúčenie maloletým deťom nevadí. Otec maloletých detí uviedol, že striedavá osobná starostlivosť by bola v záujme maloletého U., pretože celý týždeň by bol v jednom prostredí a mohol by sa tak nerušene pripravovať do školy.

23. Z výsluchu maloletého F. zrealizovaného dňa 21.5.2015 mal súd preukázané, že styk s otcom realizuje. Vyjadril sa však, že nechce bývať týždeň u otca, je to dlhá doba. V rodinnom domu u otca sa necíti ako doma, ale ako na návšteve. Na adrese u otca nebyvajú kamaráti, títo za ním odmietajú chodiť, nechce sa im. S priateľkou otca T. nemá potrebu rozprávať sa, pretože keď jej povie svoj názor, nie je dobrý. S deťmi T. nemá spoločné záľuby. Učí sa sám, nepotrebuje pomoc rodičov. V domácnosti otca, horšie sa mu tam učí, všetko v dome je počuť. Nie je tam taký klud ako v domácnosti u matky. Počuje ako si G. (syn T.) púšťa v izbe hudbu, v kuchyni umýva riad. Otec mu povedala, aby si zavrel dvere. U mamy ho nič neruší. K mame má vytvorený bližší vzťah. Otec je prísnejší, keď si nepoupratuje izbu, tak nemôže robiť nič iné. Nemôže mať na stole ani prázdny pohár, hneď ho musí odniesť. Nemôže si sadnúť do sedačky v riflách, najskôr sa musí prezliecť. U otca musí byť už o 21.00 hod. v posteli, doma chodí spať o niečo neskôr. Keď bývali spolu s otcom, chodievali na spoločné výlety, teraz už menej. S mamou chodievajú do skalických hôr, na hriby, na spoločné vychádzky, baví ho to. Pobyt u otca počas prázdnin je veľmi dlhý. Počas pobytu u otca chodil do CVČ (centrum voľného času), bol tam strašný hluk, veľa detí, radšej by bol s kamarátmi vonku, alebo išiel na kúpalisko.

24. Zo Znaleckého posudku č. 15/2015 vypracovaného PhDr. Elenou Fortis, znalca v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia mal súd preukázané, že psychická a fyzická vyspelosť maloletých detí je adekvátna ich veku, obidve sú schopné samostatne vyjadriť svoj názor ohľadom úpravy ich zverenia do osobnej starostlivosti jedného z rodičov alebo obidvoch. Zreteľne formulovali želanie byť v starostlivosti u matky ako u otca. Maloleté deti majú silnejšie citové väzby a pozitívny vzťah k matke, preferujú matku, sú na nej závislé. Citové väzby maloletých detí k otcovi sú menej intenzívne, s väčšinou negatívnych vzťahov. Otca ale úplne emocionálne neodmietajú. Prejavujú záujem stretávať sa s ním, avšak nie u neho bývať v domácnosti spolu s jeho novou rodinou. Vo vzťahu k matke neprežívajú žiadne negatívne citové väzby. Maloletý U. pridelil matke nadštandardne vysoké množstvo kladných citových väzieb v porovnaní s otcom. Maloleté deti novú rodinu otca odmietajú. Maloleté deti prezentovali negatívne citové väzby a negatívny vzťah k otcovej partnerke T. a úplne vytesnili existenciu dospelých detí partnerky otca - G. T. A., ktoré byvajú spolu s ich otcom. K nevlastnému bratovi T. nemajú žiadne pozitívne citové väzby. Pri posúdení osobnostných a výchovných predpokladov pre výchovu maloletých každého z rodičov so zameraním na striedavú osobnú starostlivosť, nedisponuje otec maloletých detí dostatočnými osobnostnými a výchovnými predpokladmi pre zabezpečenie striedavej starostlivosti o maloleté deti, ktorá by bola v ich najlepšom záujme. Matka má dostatočne rozvinuté osobnostné a výchovné predpoklady na osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matka zabezpečuje a uspokojuje potreby maloletých detí nielen v ich psychickom, fyzickom, sociálnom a emocionálnom vývine ale aj v každodennej starostlivosti. Svoje záujmy podriaďuje záujmom maloletých detí. Matka vzhľadom na osobnostné dispozície a výchovné prostredie, ktoré maloletým deťom vytvára je schopná samostatne, plnohodnotne a komplexne vychovávať a starať sa o deti. Osobnostné a výchovné predpoklady otca na osobnú starostlivosť o maloleté deti v súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou oslabujú jeho niektoré osobnostné črty. Prispôsobenie sa a akceptácia názorov a potrieb maloletých detí nie sú súčasťou otcovej osobnostnej integrity. Otec svojim egocentrizmom, sebaapresadzovaním a orientáciou na uplatňovanie vlastných záujmov pred záujmami maloletých detí má negatívny vplyv na ich psychický vývin. Otec má tendencie k frustrujúcim komunikáciám s nedostatkom empatie vo vzťahu k maloletým. Otec napriek tomu, že na základe výsledkov psychologických vyšetrení maloletého U. pozná vývinové špecifiká maloletého, neakceptuje ich, maloletého zosmiešňuje, svojim správaním ponižuje, zneisťuje a znižuje sebadôveru, sebavedomie a ambície. Vo vzťahu k maloletému F. nie je schopný vnímať jeho potreby, neakceptuje a podceňuje jeho snahu o sebarealizáciu. U matky sú vytvorené podmienky pre

zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Matka svojim prístupom poskytuje maloletým stabilný domov, s ktorým sa maloleté deti identifikujú a v ktorom majú podmienky pre harmonický nielen fyzický a psychický, ale aj emocionálny aj sociálny vývin, prežívajú pocity istoty a bezpečia. U otca nie sú vytvorené podmienky na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ani na ich zverenie do osobnej starostlivosti otca. Maloleté deti sa neidentifikujú s novou rodinou otca a s domovom otca ako so svojim vlastným domovom. Pre zdravý fyzický a psychický vývin potrebujú jeden stabilný domov, s ktorým sa identifikujú, t.j. s domovom u matky. V domove otca majú síce každý vlastnú izbu, čo však nenapĺňa komplexné požiadavky na vytvorenie podmienok striedavej osobnej starostlivosti otca, najmä v kontexte s frustrujúcimi psychologickými podmienkami v domácom prostredí otca a jeho novej rodiny a s nedostatočnými podmienkami v tomto prostredí pre zabezpečenie zdravého sociálneho, fyzického, emocionálneho a psychického vývinu maloletých detí. Maloleté deti sa s novou rodinou otca neidentifikujú. V prostredí tejto rodiny sú frustrované sociálne, fyzicky, psychicky, emocionálne aj v seberealizácii. Cítia sa obmedzované, len ako na návšteve, emocionálne zanedbávané s nedostatkom pozornosti zo strany otca aj jeho partnerky T.. V tomto prostredí sa nedokážu dostatočne koncentrovať na prípravu do školy, majú pocit nedostatku náklonnosti a empatie zo strany otcovej partnerky a pocit nedostatočného záujmu a starostlivosti otca. Necítia pocity istoty a bezpečia. Matka má lepšie predpoklady pre výchovu maloletých detí. Svojimi dispozíciami spĺňa všetky predpoklady, najmä osobnostné, morálne, sociálne a výchovné pre zabezpečenie výchovy a výživy maloletých detí. Dlhší pobyt u otca maloletých detí formou striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by mohol ohroziť maloleté deti na osobnostnom vývoji a fyzickom vývine. Matka účelovo neovplyvňuje negatívne maloletých vo vzťahu k ich otcovi a nespráva sa voči deťom manipulatívne. Uvedomuje si, že maloleté deti potrebujú otca, ktorého pozíciu v živote detí považuje za nenahraditeľnú. Otec negatívne ovplyvňuje a manipuluje maloleté deti popisovaním okolností rozpadu manželstva s disimulačnými tendenciami. K matke sa v prítomnosti maloletých správa s dešpektom a s prejavmi jej podceňovania, čo môže mať negatívny vplyv na deti s následkom oslabovania citovej väzby maloletých k matke. Negatívny vplyv manipulácií maloletých otcom je o to závažnejší, že v živote jeho synov tvorí vzor maskulínneho správania sa. Maloleté deti si vytvorili negatívne citové väzby a vzťahy k otcovi a jeho novej rodine na základe vlastných skúseností. Na úrovni svojej osobnostnej a sociálnej zrelosti sú maloleté deti schopné pozorovať, porovnávať a vyhodnocovať správanie sa rodičov vo vzťahu k nim aj navzájom k sebe. Výsledkom bilančných procesov maloletých detí je odmietanie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Formulujú jednoznačné rozhodnutie - chcú žiť u matky a s otcom sa stretávať tak, ako doteraz. Názory a vyjadrenia maloletých detí nie sú programované a účelovo ovplyvňované inými príbuznými za účelom oslabiť vzťah k otcovi, resp. odmietat' otca. Maloleté deti si vytvárajú na novú rodinnú situáciu a správanie sa rodičov svoje názory, postoje a hodnotiace stanoviská na základe vlastných skúseností z pobytu v novej rodine u otca a zo správania sa oboch rodičov k maloletým deťom. Súčasné výchovné prostredie u matky má pozitívny vplyv na osobnostný vývin maloletých detí. Zmena súčasného stavu na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov by mohla ohroziť deti na ich vývoji. Nútením maloletých detí striedať dva domovy, pričom s domovom otca sa neidentifikujú, by mohla mať traumatizujúci dôsledok na psychiku maloletých detí. Vzhľadom na špecifický vývin maloletého U. (úzkostná fobická porucha, porucha aktivity a pozornosti a potrebná logopedická, psychotrická a psychologická starostlivosť), potrebuje maloletý U. jeden stabilný, pokojný domov bez rušivých vplyvov a systematickú pravidelnú individuálnu starostlivosť včítane prípravou na vyučovanie.

25. Zo znaleckého posudku predloženého otcom maloletých detí, ktorý na jeho žiadosť vypracoval znalec PhDr. Martin Chylík, znalec z odboru klinickej psychológie dňa 11.04.2016 súd zistil, že právny zástupca otca navrhol spracovanie znaleckého posudku so zameraním na spôsobilosť otca mať deti vo výlučnej alebo striedavej starostlivosti, pričom znalec mal zodpovedať na otázku: „Či je L. V. ako otec spôsobilý vychovávať deti?“. Znalec v závere znaleckého posudku konštatoval, že otec je auto i allpsychicky orientovaný, kontakt s realitou zachovaný, primeraný, bez patologických dystorzií. Aktuálna intelektová výkonnosť nadpriemerná / IQ=115/. V myslení okrem ojedinelej konfabulácie bez patologických fenoménov. Diagnostikovaná čiastočná štruktúrná labilita myslenia, ktorá je však vyvažovaná k disciplíne, kontrole a systematickosti. Z hľadiska osobnostnej štruktúry tzv. zmiešaný typ s prevahou introverzívnych procesov, no s prímiesou extravertie. Z introverzívnych sklonov jednoznačne dominujú ľudské socializované sklony, ktoré sa pretavujú v schopnosti prosociálneho fungovania. V osobnosti je pravdepodobne preformovaná intrapsychická reprezentácia silného, autoritatívneho otca, s ktorou sa čiastočne identifikoval, čo sa prejavuje aj jeho zvýšenou potrebou direktivity, kontroly. Jeho princípom je systém, poriadok, aktivita, čo však môže niekedy prekračovať funkčnú hranicu. V osobnosti je prítomný aj sklon k starostlivosti, schopnosť sa postarať o blízkych v stave núdze,

ochorenia. Osobnosť dobre integrovaná, s vybudovanými prevažujúcimi kvalitnými sociálne pozitívnymi tendenciami, identifikovaná s funkciou a rolou otca s vyššími etickými normami, s pocitom zodpovednosti za rast a existenciu svojich synov. Ako otec je schopný plnohodnotne vychovávať deti, či už v striedavej alebo vo svojej výlučnej starostlivosti.

26. Z odborného vyjadrenia znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis vypracovaného na základe žiadosti súdu o vyjadrenie k svojim zisteniam, ktoré sa rozchádzajú so zisteniami znalca PhDr. Martina Chlíka, znalkyňa uviedla, že jej konštatovanie, ktoré uviedla v znaleckom posudku je podložené analýzou získaných poznatkov a informácií a adekvátnou psychodiagnostikou nielen otca maloletých detí, ale aj maloletých detí a ich matky. Znalkyňa aplikovala pri znaleckej psychologicko-diagnostike klinické a testové metódy pri maloletých deťoch aj pri oboch rodičoch. Nestačí len konštatovať osobnostnú štruktúru dospelého človeka a túto nekompetentne bez adekvátnej psychologicko-diagnostiky včítane psychologicko-diagnostiky maloletých detí formálne generalizovať na otcovské schopnosti. V procese znaleckého dokazovania znalkyňa použila celkom 25 klinických a testových metód. V znaleckom posudku znalca PhDr. Martina Chlíka absentuje psychologická diagnostika maloletých detí aj psychodiagnostika interakcií maloletých detí s ich otcom a interakcia otca s maloletými deťmi. Znalec svoje konštatovanie v závere znaleckého posudku, že: „MUDr. L. V. je ako otec schopný plnohodnotne vychovávať deti, či už v striedavej alebo vo svojej výlučnej starostlivosti“ nepodložil psychodiagnostikou jeho dispozícií v roly otca (absentuje psychodiagnostika detí). Znalec diagnostikoval výlučne osobnostnú štruktúru otca maloletých detí, pričom nedial diagnostikoval, ako sa zistené osobnostné negatíva otca prejavujú v jeho správaní a v interakciách k maloletým deťom v procese jeho výchovného vplyvu a či sú v najlepšom záujme maloletých detí. Znalec neuviedol, akými diagnostickými postupmi a použitými psychodiagnostickými metódami diagnostikoval v osobnosti vyšetrovaného jeho identifikovanie sa s funkciou a rolou otca s vyššími etickými normami. Znalec nie je zapísaný v Odvetví 340300 - Poradenská psychológia, ktorá je jediným odvetvím, ktoré bolo vytvorené pre znalecké posudzovanie v občianskoprávných konaniach, najmä vo vzťahu úpravy styku dieťaťa s rodičmi a posudzovaniu osobnostných predpokladov rodičov pre výchovu dieťaťa. Znalec nazval svoj znalecký úkon ako znalecký posudok, v ktorom však nespĺňa obsahové podmienky znaleckého posudku. Údaje uvedené v znaleckej doložke znaleckého posudku znalca sú v rozpore s vyhláškou 107/2016 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 490/2004 Z.z. MS SR, ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

27. PhDr. Jozef Tinka, PhD. vo svojom odbornom stanovisku zo dňa 12.7.2016 okrem iného uviedol, že znalkyňa pri výroku o schopnostiach otca vychovávať deti vychádzala iba z vlastných pocitov a subjektívnych kritérií, pritom nie je dôležité koľko a akých testov znalkyňa vykonala, pokiaľ nevysvetlí korelačné vzťahy medzi nameranými dátami a indikátormi predpokladov otca vychovávať svoje deti. Znalecký posudok znalkyne neobsahuje metodiku merania osobnostnej a výchovnej spôsobilosti na striedavú osobnú starostlivosť na základe exaktne konfigurovaných indikátorov a neuvádza skóre, kedy namerané hodnoty (ukazovatele) predstavujú stav normality a kedy abnormality v negatívnom slova zmysle, posudok neumožňuje identifikovať príčiny postojov detí, pretože absentuje sociálna anamnéza - nie je možné porovnávať, čo je kľúčový faktor k objektívnemu posúdeniu veci. Znalecký posudok je z metodologického hľadiska zlý, nezodpovedá kritériám validity a reliability a nemožno od neho odvodiť spravodlivé závery.

28. Z opakovaného výsluchu maloletého F. pred súdom, vykonaného dňa 13.09.2016, mal súd preukázané, že už si zvykol, že musí chodiť do domácnosti otca, pričom v dome otca je všetko počuť. Počul ako sa otec so svojou partnerkou T. opakovane hádali, ako maloletý U. vo vedľajšej izbe v noci plače. V domácnosti otca sa necíti dobre, je to úplne iné ako doma. V domácnosti otca si vychádza s G. (synom otcovej partnerky), ale k ostatným nemá vytvorený žiadny vzťah, sú to pre neho cudzí ľudia. Za domov pokladá domácnosť u svojej matky. Mamke pomáha s nákupmi, nerobí mu to problém, pretože to nie je povinnosť. Keď je u otca, musí si najskôr poupratovať a až potom môže ísť von. Doma (u matky) nemusí upratovať tak často.

29. Z výsluchu maloletého U. vykonaného dňa 13.09.2016 mal súd preukázané, že v domácnosti otca má problémy so spaním. U mamy sa mu spí lepšie. U otca je mu smutno za mamou, bojí sa duchov. Leží v posteli a počúva či sa niečo nepohne. U otca spáva sám v izbe. Skúšal spávať spolu s U.. Ale tento to odmietal, pretože sa s ním nevyspal. Viackrát žiadal svojho otca, aby spával s ním, čo bolo asi 3x. Otec však následne povedal, že to takto ďalej nemôže byť a že sa musí naučiť spávať sám. Doposiaľ si však

nezvykol. Raz videl ako mu behal biely tieň po posteli. U otca sa v noci zobudí, zoberie si mobil a volá mame, alebo babke. Mamke volá z dôvodu, že sa bojí, nemôže spať a je mu za ňou smutno. Niekedy sa s mamou ani nerozpráva, stačí mu len keď ju počuje. U mamy nespáva sám, spáva s mamou v izbe. Otec ho nepodporuje vo veciach, ktoré ho bavia. Má rád rep a grafity na papier. Otca to nezaujímá, mama ho v tom podporuje. Uviedol, že otec ho niekedy buchne po hlave aj za maličkosti, hlavne pri písaní úloh. Ak spraví chybu, mama mu to v klude vysvetlí, otec reaguje podráždene. Vyjadril sa, že nechce byť týždeň u otca a týždeň u mamy. Vyjadril žiadosť, aby mohol chodiť na noc k mame.

30. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

31. Podľa § 24 Zákona o rodine

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

(3) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

32. Podľa § 25 Zákona o rodine

(1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

(4) Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloleťým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

33. Podľa Čl.4 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

34. Podľa § 38 C.m.p.

a. Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

b. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

35. Podľa § 116 C.m.p. ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

36. Podľa Oznámenia FM ZV č. 104/1991 Zb. Dohovor o právach dieťaťa Časť I.

čl. 3

Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

čl. 12

1. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

2. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

37. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6P/88/2013-104 dňa 4.12.2013, kedy súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky (matky). Súd zároveň schválil dohodu rodičov o úprave styku odporcu (otca) s maloletými deťmi. V časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a v časti schválenie rodičovskej dohody o úprave styku otca s maloletými deťmi nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 23.1.2014. Dňa 25.04.2014 podal otec na tunajší súd návrh na zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, v ktorom uviedol, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu v časti úpravy styku otca s maloletými a taktiež, že matka negatívne vplýva na deti, čo mal potvrdené od psychologičky. Podaním doručeným súdu dňa 13.10.2014 otec uviedol, že vzhľadom na určitý pokrok vo vzťahu s matkou, domáha sa zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

38. V zmysle § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Zákon pod pojmom zmena pomerov rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmenu krátkodobého charakteru. Malo by ísť o zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach. Z pôvodného návrhu otca, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti vyplývalo, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi, keď tento rozsah styku otcovi neumožňuje. Svoje tvrdenie otec podložil správou psychológa Mgr. Samkovej zo dňa 24.04.2014, v ktorej konštatovala, že matka poskytuje deťom neprimerané informácie o rozvode a partnerskom živote ich otca, ktoré deti zaťažujú, tieto zle znášajú súčasnú situáciu, čo sa odzrkadľuje na ich postoji k stretávaniu s otcom, pričom matka ich v tomto postoji nepriamo podporuje. Psychologička matke odporučila absolvovať terapiu so zameraním na vyrovnanie s rozvodom, a v prípade ak matka toto odmietne odporučila, aby boli deti zverené do starostlivosti otca. Psychologička zároveň uviedla, že matka toto odporúčenie odmietla. Na základe uvedeného mal súd za to, že je potrebné preveriť tieto skutočnosti a zistiť skutkový stav veci, dôvody, pre ktoré matka nerešpektuje súdne rozhodnutie, otcovi neumožňuje styk s deťmi v rozsahu určenom súdom a to s ohľadom na ustanovenie § 25 ods. 4 zákona o rodine, podľa ktorého ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne znemožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom podľa

ods. 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Bezdôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, sa pokladá za výrazný nedostatok vo výchove maloletého dieťaťa, ktorý môže ohroziť vývoj osobnosti dieťaťa v citovej a charakterovej oblasti.

39. Matka maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 27.11.2014 priznala, že po rozvoze manželstva urobili obidvaja rodičia chyby vo svojom správaní, ktoré však boli podmienené porozvodovou situáciou. V súčasnosti je však stav taký, že maloletým deťom nebráni v styku s ich otcom, tento prebieha v zmysle súdneho rozhodnutia, i keď deti spočiatku odmietali chodiť so svojim otcom. Otec potvrdil, že matka zmenila svoj postoj, zároveň uviedol, že by bolo v záujme maloletých detí, aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, pretože deti prejavuje k otcovi veľké city, sú radi v jeho spoločnosti a niekedy im otec musí vysvetľovať, že sa musia vrátiť naspäť k matke. Podľa vyjadrenia otca striedavá osobná starostlivosť by bola lepšia aj pre maloletého U., vzhľadom k jeho problémom s učením, aby bol jeden týždeň v domácnosti otca a jeden týždeň v domácnosti matky, pretože by bol celý týždeň v jednom prostredí a mohol by sa lepšie sústrediť na vyučovanie. Matka s návrhom otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov nesúhlasila s tým, že prezentuje stanovisko maloletých detí a taktiež s ohľadom na súčasný psychický stav maloletého U..

40. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletých detí podávali súdu rozdielne názory a pohľady na vec, ako aj s ohľadom na záujem maloletých detí, ktorý je prvoradým hľadiskom pri každom rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, keď vec nebolo možné spravodlivo rozhodnúť bez odborných znalostí, súd uznesením č.k. 2P/25/2014-138 zo dňa 26.8.2015 ustanovil znalkyňu z odboru: Psychológia, odvetvie: Poradenská psychológia PhDr. Mgr. Eleny Fortis na podanie znaleckého posudku. Zo záverov znaleckého posudku mal súd preukázané, že obidve maloleté deti vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť sú schopné samostatne vyjadriť svoj názor ohľadom úpravy ich zverenia do osobnej starostlivosti jedného z rodičov alebo obidvoch rodičov, pričom zreteľne formulovali svoje želanie byť v starostlivosti viac u matky ako u otca. Znalčka konštatovala, že maloleté deti majú silnejšie citové väzby a pozitívny vzťah k matke, preferujú matku, sú na nej závislé. Citové väzby k otcovi sú menej intenzívne, s väčšinou negatívnych vzťahov k otcovi. Otec maloletých detí nedisponuje dostatočnými osobnostnými a výchovnými predpokladmi pre zabezpečenie striedavej starostlivosti o maloleté deti. Matka má dostatočne rozvinuté osobnostné a výchovné predpoklady na osobnú starostlivosť o maloleté deti. Osobnostné a výchovné predpoklady otca na osobnú starostlivosť o maloleté deti v súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou oslabujú jeho niektoré osobnostné črty. Prispôsobovanie sa a akceptácia názorov a potrieb maloletých detí nie sú súčasťou otcovej osobnostnej integrity. Otec svojim egocentrizmom, sebaapresadzovaním a orientáciou na uplatňovanie vlastných záujmov pred záujmami maloletých má negatívny vplyv na ich psychický vývin. U matky sú vytvorené podmienky pre zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Matka svojim prístupom poskytuje maloletým stabilný domov, v ktorom majú vytvorené podmienky pre harmonický nielen fyzický, ale aj emocionálny a sociálny vývin, prežívajú tam pocit istoty a bezpečia. U otca nie sú vytvorené podmienky na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ani na ich zverenie do osobnej starostlivosti otca. Maloleté deti sa neidentifikujú s novou rodinou otca a s domovom otca ako so svojim vlastným domovom. Pre zdravý fyzický a psychický vývin potrebujú jeden stabilný domov, s ktorým sa identifikujú, t.j. s domovom matky. Maloleté deti sa s novou rodinou otca neidentifikujú. V prostredí tejto rodiny sú frustrované sociálne, fyzicky, psychicky, emocionálne aj v sebarealizácii. Cítia sa tam obmedzované, len ako na návšteve. V tomto prostredí sa nedokážu dostatočne koncentrovať na prípravu do školy, majú pocit nedostatku náklonnosti a empatie zo strany otcovej partnerky a pocit nedostatočného záujmu a starostlivosti otca. Na súdom uloženú otázku, či rodičia negatívne ovplyvňujú maloletých vo vzťahu rodič - dieťa, znalčka uviedla, že matka účelovo neovplyvňuje negatívne maloletých vo vzťahu k ich otcovi a nespráva sa voči deťom manipulatívne. Uvedomuje si, že maloleté deti potrebujú otca, ktorého pozíciu v živote detí považuje za nenahraditeľnú. Otec negatívne ovplyvňuje a manipuluje maloleté deti popisovaním okolností rozpadu manželstva s disimulačnými tendenciami. K matke sa v prítomnosti maloletých správa s dešpektom a s prejavmi jej podceňovania, čo môže mať negatívny vplyv na deti s následkom oslabovania citovej väzby maloletých k matke. Negatívny vplyv manipulácií maloletých otcom je o to závažnejší, že v živote jeho synov tvorí vzor maskulínneho správania sa. Vzhľadom na špecifický vývin maloletého U. (úzkostná fobická porucha, porucha aktivity a pozornosti a potrebná logopedická, psychotrická a psychologická starostlivosť), potrebuje maloletý U. jeden stabilný, pokojný domov bez rušivých vplyvov a systematickú pravidelnú individuálnu starostlivosť včítane prípravy na vyučovanie.

41. Otec s predloženým znaleckým posudkom znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis nesúhlasil, predložil súdu vlastný znalecký posudok vypracovaný znalcom PhDr. Martinom Chylíkom, znalcom v odbore klinická psychológia, v ktorom sa znalec zameril na zodpovedanie otázky, či je L. V. ako otec spôsobilý vychovávať deti. Z obsahu znaleckého posudku mal súd preukázané, že znalec posudzoval intelektovú výkonnosť otca, jeho osobnostnú štruktúru, pričom v závere znaleckého posudku znalec konštatoval, že osobnosť otca je dobre integrovaná, s vybudovanými prevažujúcimi kvalitnými sociálne pozitívnymi tendenciami, identifikovaná s funkciou rolou otca s vyššími etickými normami, s pocitom zodpovednosti za rast a existenciu svojich synov.

42. Podľa § 17 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

43. Znalecký posudok

a. Znalecký posudok možno podať písomne a v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci aj ústne do zápisnice. Súd alebo iný orgán verejnej moci určí formu znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

b. Jednotlivé strany písomne podaného znaleckého posudku musia byť očíslované, zviazané a zošité šnúrou. Voľné konce šnúry sa prekryjú nálepkou, ktorú znalec opatrí odtlačkom svojej úradnej pečiatky.

c. Písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje

1. titulnú stranu,

2. úvod,

3. posudok,

4. záver,

5. prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku,

6. znaleckú doložku.

d. Pri znaleckom posudku podanom ústne do zápisnice sa v zápisnici uvedú aj údaje, ktoré obsahuje znalecká doložka.

e. Znalecká doložka, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku, obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky, a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku.

f. Titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie "znalecký posudok", poradové číslo znaleckého posudku a stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania. "Úvod" obsahuje úlohy určené zadávateľom a právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. V časti "posudok" znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihladal, uvedie postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti "záver" znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Prílohy znaleckého posudku môžu tvoriť samostatnú, so znaleckým posudkom nezošitú časť; v takom prípade musia obsahovať údaje o znaleckom posudku, ku ktorému sa viažu, musia byť zošité a opatrené úradnou pečiatkou a podpisom znalca. Ak je prílohou znalecký posudok iného znalca, postačuje identifikácia prílohy v znaleckom posudku. Rovnako sa postupuje pri prílohách, ktorých rozsah je väčší ako rozsah časti "posudok".

44. Nakoľko otec maloletých detí nesúhlasil so znaleckým posudkom PhDr. Mgr. Eleny Fortis, spochybnil závery znalkyne a predložil súdu ním zaobstaraný znalecký posudok, ktorý mu vypracoval znalec PhDr. Martin Chylík, znalec z odboru klinickej psychológie a v ktorom znalec dospel k odlišnému záveru, ktorý sa týkal schopnosti otca zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, súd sa musel zaoberať aj s touto skutočnosťou. Súd dospel k záveru, že znalecký posudok znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis je zrozumiteľný, znalkyňa si v znaleckom posudku neodporuje, odpovedala na všetky položené otázky jasne a zrozumiteľne, podrobne vysvetlila v čom spočíva hlavný problém vo vzťahu otca k maloletým deťom. Znalkyňa PhDr. Mgr. Elena Fortis je zapísaná v Zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie ministerstvo. Znalecký posudok znalkyne spĺňa všetky obsahové náležitosti v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 Z.č. 382/2004 Z.z.. Znalkyňa pri vyhotovení znaleckého posudku vychádzala, okrem iného, z psychologickéj diagnostiky maloletých detí, ale aj ich rodičov. Znalecký posudok znalkyne obsahuje znaleckú doložku, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku a ktorá obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený

podávať znalecké posudky, a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku. Jednotlivé strany písomne podaného znaleckého posudku sú riadne očíslované, zviazané a zošité šnúrou. Voľné konce šnúry sú prekryté nálepkou, ktorú znalec opatril odtlačkom svojej úradnej pečiatky tak, ako mu to ukladá zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch. Znalecký posudok, ktorý si zaobstaral otec maloletých detí a ktorý vypracoval znalec PhDr. Martin Chylík, ktorý je zapísaný v Zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, nespĺňa obsahové náležitosti znaleckého posudku v zmysle Z. č. 382/2004, keď hneď v úvodnej časti znaleckého posudku nie je uvedený právny úkon, na ktorý sa má znalecký posudok použiť. Znalec v úvodnej časti posudku uvádza, že vychádzal z rozsudku o rozvode manželstva rodičov a úprave výkonu rodičovských práv a povinností a zo správy psychológa Mgr. Petry Samkovej zo dňa 25.4.2015. Znalec PhDr. Martin Chylík diagnostikoval výlučne osobnosť otca maloletých detí, pričom neuviedol, ako sa zistené charakterové črty otca prejavujú v jeho správaní k maloletým deťom v procese jeho výchovného vplyvu a či tieto sú v najlepšom záujme maloletých detí. V znaleckom posudku, v akom bol predložený súdu, absentuje znalecká doložka, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku, ktorá musí obsahovať identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky, a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku. Znalecký posudok ani po formálnej strane nespĺňa všetky náležitosti, keď jednotlivé strany znaleckého posudku nie sú zviazané a zošité šnúrou a tiež chýba úradná pečiatka znalca. Vzhľadom na uvedené nedostatky znaleckého posudku znalca PhDr. Martina Chylíka, súd nepovažoval predložený znalecký posudok za relevantný dôkaz a na tento neprihliadal.

45. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa vyhláseného pod č. 104/1991 Zb. štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

46. Uvedený záväzok je vyjadrený v § 38 C.m.p., v zmysle ktorého, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Súdu je uložené, aby zisťoval názor maloletého dieťaťa vo veciach, v ktorých je účastníkom konania, ak je splnená podmienka, aby dieťa bolo schopné formulovať svoje vlastné názory. Zistený názor maloletého dieťaťa súd vyhodnotí a prihliadne k nemu spôsobom zodpovedajúcim veku dieťaťa a jeho rozumovej vyspelosti.

47. Súd v danom konaní vypočul maloleté deti, ktoré podľa konštatovanie znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis sú schopné samostatne vyjadriť a formulovať svoj názor ohľadom úpravy ich zverenia do osobnej starostlivosti jedného alebo oboch rodičov. Maloletý F., ktorý je vekovo starší, bol v danom konaní vypočutý dvakrát, a to dňa 21.05.2015, vo veku 12 rokov, kedy sa vyjadril, že v domácnosti u otca sa necíti byť ako doma, ale ako na návšteve. Nemá vytvorený vzťah k osobám, ktoré bývajú v tejto domácnosti, teda k otcovej priateľke a jej dvom deťom. U otca nemá kamarátov, v domácnosti otca sa mu horšie učí, v jeho dome je všetko počuť. U mamky to tak nie, nič ho tam neruší. K mamke má vytvorený bližší citový vzťah, vyjadril požiadavku, aby sa mohol s otcom stretávať tak, ako to bolo doposiaľ. Dňa 13.09.2016 bol maloletý F. vypočutý opätovne, pričom aj vzhľadom na čas, ktorý ubehol od jeho predchádzajúceho výsluchu mal súd preukázané, že na jeho postoji vo vzťahu k otcovi nedošlo k výraznej zmene. Maloletý F. si doposiaľ nezvykol na novú domácnosť otca, nepovažuje ju za svoj domov, pocit domova prežíva u svojej matky. K ostatným členom otcovej novej rodiny nemá vytvorený žiaden citový vzťah. Rovnako aj z výpovede maloletého U. mal súd preukázané, že pocit domova nachádza v domácnosti u svojej matky. V domácnosti otca nemôže spať, budí sa, v zapätí telefonuje svojej matke, ktorú stráda a ktorej prítomnosti sa dožaduje aspoň takouto formou. Otec i napriek tomu, že ho o to maloletý U. požiadal, odmietol s ním spať v jednej izbe. Vyjadril sa, že určite nechce bývať týždeň u otca a týždeň u matky. K matke má vytvorený silný citový vzťah, mamka ho podporuje v jeho záľubách, je s ním trpezlivá, keď sa učí, je ne nej závislý.

48. Súd pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov zohľadnil názor a želanie maloletých detí, ktoré sa jednoznačne vyjadrili, že chcú naďalej zostať u svojej matky a otca len navštevovať, názor znalkyne vyjadrený v znaleckom posudku a taktiež aj názor kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol, aby deti zostali zverené v osobnej starostlivosti

matky. Súd dáva do pozornosti, že rozhoduje podľa aktuálneho stavu ku dňu rozhodnutia a preto nateraz, keď deti ešte nie sú celkom zvyknuté na nový domov otca a na jeho novú rodinu je potrebné, aby naďalej zostali zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť zabezpečuje riadne a s otcom aby udržiavali vzťah formou úpravy styku. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na citovú orientáciu maloletých detí a ich zázemie, keď mal zo znaleckého posudku a z výpovede maloletých detí jednoznačne preukázané, že maloleté deti majú silnejšie citové väzby a pozitívny vzťah k svojej matke, preferujú ju a sú na nej závislé. Citové väzby maloletých detí k otcovi sú menej intenzívne, otca ale úplne emocionálne neodmietajú, prejavujú záujem stretávať sa s ním. Domácnosť otca nepovažujú za svoj domov, v tomto prostredí sa nedokážu dostatočne koncentrovať na prípravu do školy, maloletý U. v domácnosti otca nemôže spávať. V domácnosti otca majú pocit nedostatočného záujmu a starostlivosti zo strany otca. Pocit domova prežívajú v domácnosti svojej matky. Nakoľko sa jedná o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu a súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, súd považoval za vhodné rozšíriť styk otca s maloletými deťmi o jeden deň - nedeľu v každom nepárnom týždni, keď doteraz mal otec upravený styk v rozsahu od štvrtka od 16.00 hod. do soboty do 18.00 hod.. Súd má za to, že vzhľadom na časové obdobie, ktoré ubehlo od poslednej úpravy styku otca s maloletými a tento styk sa riadne realizuje, bude v záujme maloletých detí a v záujme otca, ktorý mal záujem o čo najväčší rozsah styku s deťmi, aby mohli spoločne tráviť celý víkend, kedy deti nie sú v škole a otec sa im môže plnohodnotne venovať tak, aby sa medzi nimi vytvorilo čo najsilnejšie citové puto. Je preto žiaduce, aby si otec uvedomil, že záujem maloletých detí je prvoradý, preto je potrebné vo svojom výchovnom prístupe k deťom prihliadať a akceptovať aj potreby a želania maloletých detí a tieto zosúladiť s jeho výchovným pôsobením, čo sa neskôr odzrkadlí v postoji maloletých detí k svojmu otcovi a v prípade jeho pozitívneho výsledku, nič nebude otcovi brániť v podaní si nového návrhu buď na rozšírenie styku s deťmi, alebo na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

49. Vzhľadom k dispozitívnemu úkonu matky, ktorá svoj vzájomný návrh o úpravu styku otca s maloletými deťmi vzala v celom rozsahu späť a ostatní účastníci voči tomu nemali námietky, súd konanie podľa § 29 C.m.p. zastavil.

50. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho návrhom alebo ak do konania vstúpil.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho návrhom alebo ak do konania vstúpil.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).